

Dk. Knut Heim, Mithali, Hotuba ya 4, Usambamba

© 2024 Knut Heim na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Knut Heim katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba nne, Marudio Tofauti, Usambamba, Mihadhara katika Mithali sura ya kwanza hadi ya tisa.

Karibu katika somo la nne kuhusu kitabu cha Biblia cha Mithali.

Katika somo hili, tutaangalia vipengele vitatu hasa vya kitabu cha Mithali kwa ujumla. Kwa hivyo, hii ni aina ya kazi ya usuli wa kimbinu ambayo tutafanya, ambayo natumaini itakuhimiza kujisomea kitabu cha Mithali, kwa thamani yake yote. Kwa hivyo, mbinu ni aina ya kinadharia.

Labda katika baadhi ya vipengele pia ni ngumu kidogo, lakini natumaini kufikia mwisho wa hii msisimko wangu kuhusu utata wa ushairi wa methali na jinsi urembo unavyoundwa kupitia sanaa katika lugha. Maeneo hayo matatu ni, kwanza kabisa, tutaangalia mojawapo ya vipengele vitatu mashuhuri vya ushairi wa Biblia, yaani usambamba. Nitazungumza juu ya sifa zingine mbili baadaye.

Kisha pia tutaangalia jambo muhimu ambalo ni la pekee sana katika kitabu cha Mithali, ambalo ndilo ninaloita urudiaji lahaja. Hiyo inamaanisha kurudiwa kwa mistari inayofanana katika sehemu mbalimbali za kitabu cha Mithali. Mfano mmoja kama huo tayari tumeuona na marudio ya sehemu ya sura ya 1, mstari wa 7, na sura ya 9, mstari wa 10 katika hotuba iliyotangulia, katika hotuba ya 3. Na kisha eneo la tatu ambalo tunaenda kuangalia ni, unaweza kuiita muundo wa muundo, usanifu wa sehemu mbalimbali za mihadhara katika Mithali ya sura ya 9, kutoka sura ya 1 hadi 1 tofauti kabisa.

Kwa hiyo hayo ni maeneo matatu. Kwa hivyo, wacha tuanze na usawa. Kwa hili, nitasoma sehemu kadhaa kutoka kwa kitabu changu cha hivi karibuni, Mawazo ya Ushairi katika Kitabu cha Mithali.

Huyo ndiye huyu. Ilibadilika kuwa nzito kidogo kuliko nilivyokusudia hapo awali, lakini ilikuwa ya kufurahisha sana kuandika hii. Na katika mchakato huo, bila shaka, nilijifunza jambo moja au mawili ambayo nimejaribu kuandika, na baadhi ya haya sasa nataka kushiriki nawe.

Kwa hivyo, ikiwa tutafanya uchunguzi wa usomi juu ya usambamba katika ushairi wa kibiblia, tunahitaji kutambua, kwanza kabisa, kwamba kwa miaka 250 hivi iliyopita, dhana inayotawala ya kusoma ushairi wa Kiebrania, na ulinganifu haswa, imekuwa dhana iliyoanzishwa na Askofu Robert Lowth katika mihadhara yake maarufu, De Sacra Poesiae. Hebraeorum , Praelectiones , kutoka 1753. Huu ulikuwa ni mfululizo

wa mihadhara ambayo kwa hakika aliitoa katika Chuo Kikuu cha Oxford alipokuwa profesa wa mashairi huko. Hata hivyo, bila shaka, katika miongo ya hivi karibuni, hasa tangu miaka ya 1980, mchakato muhimu umefanywa, na sasa nataka kuzungumza hasa, kwanza kabisa, kuhusu michango ya Robert Lowth, ili tupate hisia ya muktadha wa mijadala ya kitaalamu ya usambamba katika mashairi ya Biblia.

Zaidi ya theluthi moja ya Biblia imeandikwa kwa mashairi. Hebu wazia hilo. Zaidi ya theluthi moja ya Biblia.

Utafiti huo, kama nilivyotaja, wa usambamba hasa umetawaliwa na Robert Lowth, na nadharia hiyo kwa kawaida siku hizi inajulikana kwa jina lake la Kilatini ambalo Lowth aliipa, linaloitwa Parallelismus. Membrorum, ambayo tafsiri yake halisi inamaanisha usawa wa washiriki. Na kukupa mfano mmoja tu, nadhani nataka kuchagua moja iliyo karibu sana na moyo wangu, inayopendwa sana na moyo wangu, ambayo ni mstari wa ufunguzi wa Zaburi ya 103.

Ee nafsi yangu, umhimidi Bwana,
na vyote vilivyo ndani yangu vilihimidi jina lake takatifu.

Na je, unaweza kuona jinsi kuna mlingano wa wajumbe wa nusu mbili za kauli hii yenye pande mbili? Ni mstari mmoja, lakini kuna nusu mbili kwake.

Ngoja nirudie hili tu. Ee nafsi yangu, umhimidi Bwana, na vyote vilivyo ndani yangu vilihimidi jina lake takatifu. Na unaweza kuona kwamba kwa namna fulani nusu mbili za Aya ni matamshi ya moja kwa moja yenye kutofautiana, bila shaka.

Askofu Lowth aliita usambamba huu wa visawe kwa sababu nusu mbili za sambamba zinaelezea visawe, vitu vinavyofanana. Sasa, Askofu Lowth alipendekeza awali aina tatu za usambamba, ambazo ni visawe, pingamizi, na sintetiki. Katika usambamba wa kisawe, mistari ya sehemu ya mstari wa kishairi hurudia, nukuu, maana sawa katika istilahi tofauti lakini sawa, nukuu ya mwisho.

Mfano mzuri, mwingine ni Mithali 18, mstari wa 15.

Moyo wa mwenye utambuzi hupata elimu,
na sikio la wenye hekima hutafuta elimu.

Hapa, kila usemi, au hivyo inaonekana, katika sehemu ya kwanza ya methali hupata kufanana sana, kwa maoni ya Lowth, kisawe sawa katika sehemu ya pili.

Ya pili ya usambamba huu, yaani usambamba wa kipingamizi, hutokea wakati, nukuu, wakati mistari miwili, yaani, mistari yetu ya sehemu, inapolingana na upinzani wa istilahi na hisia, wakati ya pili inalinganishwa na ya kwanza, wakati mwingine kwa misemo, wakati mwingine kwa maana tu, nukuu ya mwisho. Mfano wa kawaida ni Mithali 13, mstari wa 9. Sikiliza hili.

Nuru ya wenye haki hufurahi,

lakini taa ya waovu itazimika.

Hapa, kila usemi katika nusu-nusu ya mwanzo hupata usemi tofauti katika sehemu ya pili ya usambamba wa kishairi.

Tatu, katika ulinganifu wa synthetic, nukuu, usambamba unajumuisha tu katika muundo huu sawa wa ujenzi, nukuu ya mwisho. Sio bila sababu kwamba maelezo ya Lowth ya usambamba wa sintetiki hayaeleweki kwa kiasi fulani, kwa kuwa yalikusudiwa kufunika aina tofauti sana za usambamba, ambapo jibu linalodhaniwa kuwa katika nusu ya pili ya mistari ya kishairi si dhahiri kila wakati.

Mithali 16, 12 inaweza kutumika kama kielelezo cha kawaida cha aina isiyo dhahiri ya ulinganifu wa sintetiki. Nukuu,
wafalme huchukia matendo maovu,
kwa maana kiti cha enzi hutegemezwa na haki.

Kweli, unaamua ikiwa huo ni usawa.

Naam, ni kitu, na tutarudi kwa hilo. Kwa hiyo, Lowth alifikiri kwamba kanuni za kawaida katika mfumo wa ulinganifu wa sehemu tatu alizokuwa amegundua zilikuwa na nguvu sana hivi kwamba zingeweza kufanya kazi mbili muhimu katika ufasiri wa uchanganuzi wa ushairi wa Kiebrania, yaani, leksikografia na uhakiki wa maandishi. Nukuu ifuatayo inaonyesha maoni ya Lowth, msimamo uliochukuliwa kivitendo na warithi wa Lowth kwa kiasi kikubwa hadi leo.

Ninanukuu, umakini huu mkali kwa umbo na mtindo wa utunzi utamfaa sana kama mkalimani, na mara nyingi utampeleka katika maana ya maneno na misemo isiyoeleweka. Wakati mwingine itapendekeza usomaji wa kweli ambapo maandishi katika nakala zetu za sasa ni mbovu na itathibitisha na kuthibitisha masahihisho yanayotolewa kwa mamlaka ya hati au matoleo ya kale. Kwa hivyo, Lowth aliamini kwamba mfumo wa usambamba ulikuwa mkali na sahihi kiasi kwamba tulipopata neno lisiloeleweka katika usambamba, ambalo lilikuwa na ulinganifu na neno ambalo tunafahamu maana yake, basi katika ulinganifu wa kisawe neno lisiloeleweka lazima liwe na maana sawa na mwenza wake sambamba.

Vile vile, yeye pia alibishana, na watu wengi walimfuata kwa karne nyingi hadi sasa, kwamba kila tulipokuwa na mstari wa kishairi katika usambamba ambapo ulinganifu haukuwa mkamilifu jinsi alivyotaka iwe, kwamba kunaweza kuwa na kosa katika upokezaji wa maandishi, katika kunakili kwa karne nyingi za maandishi hayo. Na kwa hivyo alijiamini kabisa, na watu wengi baada yake walifanya vivyo hivyo, kwamba wakati ulinganifu haukuwa sahihi kama watu sasa walivyotarajia kuwa, kwamba tulikuwa huru kama wanazuoni kubadilisha maandishi hayo na kuifanya kuwa sawa zaidi kuliko ile ya asili, ambayo tuliipata katika Kiebrania asilia. Unaweza kuona shida na hilo, kwa sababu ni nani anayeweza kusema kwamba dhana hii kali ya usawa

ambayo Lowth alianzisha ilikuwa kweli ikiwa kwa kweli kulikuwa na mamia ya kesi ambapo usawa haukuwa mkali hata kidogo.

Unaweza kuona jinsi uthibitisho, nyenzo ambazo nadharia hiyo iliundwa kueleza zilivyobadilishwa ili kupatana na nadharia hiyo. Tatizo kubwa, kusema ukweli. Lakini unachohitaji kukumbuka sasa, ingawa sasa ndivyo nilivyo, hivi karibuni nitabishana, kwamba kwa hakika mfumo huu sahihi wa kategoria hizi tatu tofauti za ulinganifu kwa kweli umepitwa na wakati sasa na una matatizo makubwa, hata hivyo unahitaji kujua kuhusu visawe, pingamizi, na usambamba wa sintetiki, wazo lake angalau kwa sababu katika kozi nyingi utasoma vitabu vyako vya Biblia. nadharia.

Acha nikupe mfano hapa wa hali ya kawaida ambapo urekebishaji wa maandishi kwa msingi wa usawa bora ulitekelezwa. Hili linatokana na ufafanuzi mzuri sana wa Richard Clifford katika toleo la hivi majuzi la mfululizo wa ufafanuzi wa Maktaba ya Agano la Kale. Akizungumzia Mithali 29:6, alisema kwamba, na ninamnukuu kwa uhuru kidogo, Kiebrania cha nusu ya pili ya mstari, yaani, mtu mwadilifu anaimba kwa sauti, yarun , na kufurahi, si ulinganifu wa kuridhisha na nusu ya kwanza ya mstari.

Toleo lake lililorekebishwa la mstari mzima linasomeka, makosa ya mlaghai hunasa, lakini mtu mwadilifu hukimbia kwa furaha, ambayo anachukua nafasi ya yarun , anaimba, na yarutz , atakimbia. Na unaweza kuona jinsi alivyoendana na aya hiyo kwa nadharia hapa. Katika kipindi cha karne mbili zilizopita, mamia kwa mamia ya mapendekezo ya aina hii yametolewa.

Vivyo hivyo, kamusi za kisasa za Kiebrania cha Kibiblia zina mamia ya mapendekezo ya maana ya maneno au misemo isiyoeleweka kulingana na wazo la awali la Lauth la usawa, Parallelismus. Membromu . Ufaafu unaoonekana wa usambamba wa leksikografia na uhakiki wa maandishi na uainishaji nadhifu uliofafanuliwa hapo juu, huenda kwa njia fulani kuelekea kuelezea mafanikio na maisha marefu ya toleo la usambamba la Lauth. Sasa nitakwenda kwenye sura inayofuata katika kitabu changu, ambamo nitawasilisha mapendekezo kadhaa ya kupanua mtazamo wa usambamba.

Katika somo langu la marudio lahaja katika Kitabu cha Mithali, nimekumbana na usambamba sio tu katika kiwango cha mstari wa kishairi, yaani, ulinganifu kati ya mistari ya sehemu ya ubeti mmoja na uleule, lakini pia katika viwango vingine vitatu. Wawili kati ya hawa wametajwa na wanavyuoni wengine. Usambamba wa nusu-mstari katika kazi ya mchango wa Wilfred Watson, na usambamba wa mistari katika kazi muhimu sana ya Robert Alter.

Ngazi ya nne ya usambamba, kile ninachokiita ulinganifu wa kupita mstari, kati ya mistari ya kishairi isiyokaribiana, inakamilisha, kwa maoni yangu, picha ya uzingatiaji mkubwa zaidi wa muktadha wa usambamba katika ushairi. Kwa hivyo, sisemi kwamba hakuna usambamba katika ushairi. Badala yake, ninachosema katika uhakiki

wangu wa dhana ya Lauth ni kwamba, kuna ulinganifu zaidi kuliko alivyowahi kufikiria.

Lakini pili, nitasema pia kwamba usambamba huo unabadilika zaidi, sio mkali, na una nguvu zaidi kuliko vile alivyofikiria. Hivyo hapa huenda. Na labda niseme tu kwamba ninapoendeleza hili, niliona, baada ya kuendeleza mpango huu wa viwango mbalimbali vya usambamba, nilipata wazo kama hilo lililoonyeshwa katika kazi ya Denis Pardee katika juzuu la mashairi ya Kiugariti na Kiebrania, yenye jina Usambamba wa Ushairi wa Kiugariti na Kiebrania wa 1988.

Kwa hiyo, nataka kutambua mchango huu, mchango huu muhimu sana wa msomi mwenzetu, ambaye anatumia istilahi tofauti kidogo, lakini kwa kiasi kikubwa anabishana kwa uzushi wa aina moja. Kwa hivyo, naanza na kile ninachoita usawa wa nusu-linear. Nusu-mstari kwa maana ya usambamba, si kwa kiwango cha ubeti mzima, bali kwa kiwango cha nusu-aya.

Ili kwamba hata nusu ya kwanza au nusu ya pili ya aya ina sehemu mbili ambazo zinalingana. Kwa hivyo, hii ni juu ya kiwango cha chini cha muundo wa ushairi. Kwa hivyo usambamba wa nusu-mstari ni kiwango cha kwanza cha usambamba kinachofanya kazi kati ya sehemu za kitengo kidogo cha ushairi, kile ninachoita katika kazi yangu mstari wa sehemu.

Mfano mzuri ni Mithali 6, mstari wa 10, ambayo ni, kwa njia, sawa na sura ya 24, mstari wa 33, marudio ya mstari mmoja na sawa katika mkusanyiko tofauti wa Kitabu cha Mithali. Katika tafsiri ya Kiingereza, aya hizo mbili zinasoma hivi. Kulala kidogo, kusinzia kidogo, kukunja mikono kidogo ili kupumzika.

Na unaweza kuona kwamba mstari wa kwanza wa sehemu, usingizi kidogo, usingizi kidogo, ni vizuri sana sambamba. Na kisha zote mbili katika mstari wa kwanza wa nusu zinalingana na nusu ya pili ya mstari, yaani kukunja kidogo kwa mkono ili kupumzika. Hapa mstari wa nusu ya kwanza kwa kawaida huanguka katika nusu mbili zinazofanana, ambazo kwa upande wake zinafanana na pili.

Watson, akitaja kiwango hiki cha usambamba kile anachokiita usambamba wa ndani, au usambamba wa nusu-mstari, ametoa tafiti sita za utangulizi za matukio ninayoita usambamba wa nusu-mstari, uliochapishwa kati ya 1984 na 1989. Kulingana na Watson, mstari wenye usambamba wa ndani hufanya kama couplet au mstari mzima. Na hili linaonyeshwa vizuri katika mifano kama vile Mithali 6, 10, na 24, 33 .

Mojawapo ya maswali ya kuvutia ni kama inaweza kuonyeshwa, kama inavyoonekana katika baadhi ya aya, kwamba usambamba wa nusu-nusu wa baadhi ya sehemu za wapiga kura wao ni semi zilizobanwa zilizotolewa upya kutoka kwa viwango vya kawaida zaidi, vya nusu-nusu ndefu zaidi, au kinyume chake. Na sasa

njoo kwenye kiwango cha pili cha usawa, kile ninachoita usawa wa ndani wa mstari. Hiyo ni, usawa ndani ya ndani ya aya moja na ile ile.

Na hii ni kweli, zaidi au kidogo, kile Robert Lowth alielezea kuhusiana na aya A na B, au mstari wa kwanza wa nusu na nusu ya pili, au maneno mbalimbali koloni A, koloni B, njia mbalimbali ambazo hii imeelezwa. Katika usambamba wa ndani ya mstari, maelezo ya kawaida ya usambamba hadi sasa, kuna uwiano kati ya mistari ya sehemu ya mstari wa kawaida wa ushairi. Faida muhimu ya kutambua viwango mbalimbali vya usambamba ni kwamba hali nyingi ambapo usambamba kwenye kiwango cha mstari wa ndani umepunguzwa au haupo kabisa, hata hivyo upo kwenye viwango vingine vya usambamba.

Nami nitaonyesha hili kwa dakika moja. Mara nyingi, umaizi huu hutatua matatizo ambayo yameibuliwa hapo awali kutokana na kudhaniwa kuwa hakuna ulinganifu katika uchanganuzi wa mishororo mingi ya ushairi. Sasa nageukia usambamba wa baina ya mstari.

Inter, yaani, kati ya beti zinazofuatana katika shairi fulani au mfuatano wa beti au mistari ya kishairi. Usambamba wa mistari inahusu mawasiliano kati ya mistari ya kishairi inayokaribiana, kama kwa mfano katika Zaburi 27:3 na Zaburi 88:12-13. Mifano kutoka katika Kitabu cha Mithali ni pamoja na, kwa mfano, Mithali 2 mistari ya 1 na 2, sura ya 6 mistari wa 16 hadi 19, na kadhalika. Mfano halisi wa ulinganifu baina ya mistari katika kitabu ni mistari inayokaribiana, Mithali 26 mistari ya 4 hadi 5. Hii inafurahisha.

Tazama hii. Kwa hivyo, usawa wa mstari, mstari wa kwanza, na kisha mstari wa pili. Nitainua mkono wangu wa kushoto ninaposoma mstari wa kwanza na nitainua mkono wangu wa kulia ninaposoma mstari wa pili.

Usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake, usije nawe ukafanana naye. Mjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake, asije akawa mwenye hekima machoni pake mwenyewe. Je, unaweza kuona ulinganifu? Ni nusu ya kwanza ya aya mbili zinazofuatana.

Usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake. Mjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake. Tuna mkanganyiko wa wazi katika Biblia.

Hii ni furaha sana. Kwa kawaida watu hufadhaika au hupata wasiwasi. Watu walipata maongozi, kutokana na ukweli wa Biblia.

Je, kauli hizi zote mbili zinawezaje kuwa kweli? Sitashughulikia hili sasa hivi. Hata hivyo, katika mojawapo ya mihadhara ya baadaye, kwa hakika tutaziangalia aya hizi mbili kwa undani sana. Nitajaribu na kuelezea kwa nini mikanganyiko hii iko katika fomu hii ya wazi.

Nadhani utapenda tutakachokipata huko. Lakini kwa sasa, ninataja tu hii kama mfano wa usawa wa mstari. Kuna ulinganifu mdogo au hakuna katika viwango vya mstari wa ndani vya beti mbili za kishairi.

Usambamba badala yake upo kati ya mistari miwili ya kishairi, kama nilivyoeleza hapo awali chini ya usambamba wa ndani ya mstari. Sawa, na sasa njoo kwenye kiwango cha mwisho, kiwango kikubwa zaidi cha usawa, ambayo ni usawa wa trans-linear. Hiki ni kiwango cha ulinganifu ambacho kinaenea juu ya safu kubwa zaidi za nyenzo.

Usambamba wa kupita mstari ni neno langu la mawasiliano kati ya mistari ya kishairi ambayo hutenganishwa na mstari mmoja au zaidi wa kishairi unaoingilia kati, kama, kwa mfano, katika Mithali 10, mstari wa 6b, ambao umerudiwa katika Mithali 10, mstari wa 11b, na pia, kwa mfano, Mithali 13, mstari wa 1b, na Mithali 83b. Katika matukio haya yote, na kuna mengi ya haya katika Biblia nzima na pia katika Kitabu cha Mithali, kuna mistari mingine kadhaa kati ya mistari ya kishairi au mistari ya sehemu ambayo inalingana, lakini marudio haya yanakaribiana sana na yanafanana vya kutosha ili usambamba uweze kugunduliwa na msomaji makini. Kwa hivyo ulinganifu huu wa aya au sehemu za aya katika ukaribu wa kiasi ni maana finyu ambayo kwayo ninatumia neno usawazisho wa mstari.

Sasa kwa kweli nitageuka hadi mwisho wa kitabu changu kuelekea hitimisho, na nitasema zaidi kidogo, hasa kwa njia ya kukosoa na kusahihisha, kuhusu jinsi ninavyoamini katika siku ya sasa tunahitaji kuchukua fursa ya uzuri wa usawa na jinsi inavyochambuliwa vyema. Na mengi ya kile nitakachokuwa nikisema kiko katika ukosoaji na katika mazungumzo ya kina na uelewa wa kimapokeo wa kile ninachokiita sasa nadharia ya usambamba sahihi. Kwa hivyo kwanza kabisa, usambamba wa ushairi, kwa maoni yangu, una marudio na tofauti, tofauti na kufanana.

Labda hii ndiyo kipengele muhimu zaidi cha jinsi nimekuja kuelewa usambamba wa kishairi. Hivyo basi mimi kueleza hili kidogo zaidi. Kwa hiyo, nataka kuzungumza sasa, kwa dakika chache zijazo, kuhusu tofauti katika usawa.

John Goldingay, msomi anayejulikana sana wa Agano la Kale, amedai katika makala aliyoandika yapata miaka 20 hivi iliyopita, kwamba prosodia ya Kiebrania, au neno lake la ushairi, ushairi wa Kiebrania, linapenda kuchanganya marudio na tofauti. Sasa ningerudia na kuendeleza kauli yake, kwa maneno yangu mwenyewe, na yafuatayo. Mchanganyiko wa ubunifu wa marudio na tofauti ndio kiini cha ushairi wa Kiebrania.

Na ninaamini hii ina matokeo makubwa kwa uelewa wetu wa asili ya ushairi wa methali na ushairi mwingine pia. Methali nyingi si rahisi kueleweka, na hazikusudiwa ziwe. Wanadai uchunguzi wa bidii na ufafanuzi.

Na tutapitia mifano mingi, mingi katika mihadhara ifuatayo. Wafasiri wa kitaalamu wa hivi majuzi na wasomaji wa jumla wa methali hawajaamini kwamba maneno ambayo tulijadili katika somo la awali, katika Sura ya 1, mstari wa 1 hadi 6, na katika Sura ya 2, ambayo tutaangalia hivi karibuni, yanahitaji kuchukuliwa kwa uzito. Na ningesema kwamba hii inahitaji kubadilika.

Tunahitaji kuwa wa kisasa zaidi katika ufasiri wetu wa maandiko haya kwa sababu maandiko yenyewe ni ya kisasa. Acha tu nikukumbushe mfano ule maarufu kutoka Sura ya 26. Je, kunawezaje kuwa na mkanganyiko huo wa wazi katika aya zinazofuata? Hapo awali, watu wamesema, vizuri, hii ni kupinga tu na ni ya kijinga.

Hawa watu hawakuwa wajinga. Kulikuwa na sababu kwa nini walifanya hivyo, na ni kazi yetu kujua sababu hiyo ni nini. Usambamba hauwezi kutathminiwa na kuthaminiwa kwa urahisi kwa kuorodhesha na kuhesabu vipengele vya visawe au pingamizi vya sehemu mbalimbali za mstari wa kishairi.

Mambo yanayofanana yanaweza kusemwa kwa njia nyingi tofauti. Na ni tofauti kati ya chaguzi mbalimbali zinazounda utambulisho wa kipekee, maana, na athari ya kisayansi ya tofauti nyingi zinazoweza kama. Katika nyenzo za methali kwa ujumla, na ninazidi kusadikishwa, katika ushairi wa Kiebrania kwa ujumla pia.

Kwa kukukumbusha tu, tofauti ya marudio kutoka Mithali 1, mstari wa 7, hadi Mithali 9, mstari wa 10, ambapo tunajadili maana ya reshit ya ujuzi kuwa hofu ya Bwana, ni mfano mmoja wa kuunga mkono hoja hii. Kwa hivyo tofauti kati ya vipengele sambamba katika ushairi kusababisha kile ninachokiita usambamba usio sahihi huwa na dhima muhimu katika mchakato wa mawasiliano na ni ushahidi wa ujuzi wa kishairi na uwezo wa ubunifu. Wakati mwingine nyenzo za ushairi huonyesha ukosefu wa kuthubutu wa mawasiliano ya usawa.

Aina zinazovutia za usambamba sio aina inayoonyesha visawe kamili au karibu au kinyume. Bali, ni zile ambazo ziko karibu vya kutosha ili usambamba uendeleo kutambulika, ilhali ni tofauti vya kutosha kusema jambo bainifu katika kila sehemu ya sambamba ili kupanua mtazamo wa kile kinachosemwa katika sehemu nyingine za mstari wa kishairi, kila sehemu ikiangaza na kuimarisha nyingine. Kwa hivyo, ni tofauti kati ya lahaja na kati ya vipengele vinavyolingana kwenye viwango mbalimbali vya usambamba vinavyovutia zaidi.

Hapa ndipo maana mpya na nuances hutokea ambazo hufanya usomaji wa Kitabu cha Mithali kuwa tukio la kuvutia la akili. Katika ulinganifu, misemo inalingana kwa njia ambazo zinaweza kuelezewa kuwa sawa katika maana pana ya istilahi, lakini ni tofauti vya kutosha kuwa za kuarifu na za kuvutia. Mara nyingi hali ya jumla ya mizani na matumizi ya taswira kama vile tashibiha au sitiari zinaweza kutumika kama viashirio vya usambamba ili kuunda hali ya mawasiliano badala ya usawa kamili.

Tabia ya asili ya wasomaji kujaribu kufafanua jinsi mawasiliano haya yanavyofanya kazi ndiyo huchochea mawazo yao. Kwa hivyo, ninapendekeza kwamba mfumo wa tabaka tatu wa ulinganifu wa kipingamizi na usanisi ubadilishwe na uchanganuzi wa kina wa mifano mahususi ya beti za kishairi kwa njia yao wenyewe. Uchambuzi huu unapaswa kuwa rahisi, maalum na wa kufikiria.

Wanapaswa kueleza jinsi sehemu mbalimbali za mistari ya kishairi zinavyohusiana. Mara nyingi hali isiyo sahihi ya ulinganifu huruhusu madokezo changamano na yenye tija ya juu na makisio ambayo yanaboresha maana na umuhimu mkubwa. Kwa hivyo, kwa maoni yangu, ushahidi wa mkusanyiko unapendekeza kwamba lazima tuachane na uainishaji wa usambamba kama alama mahususi ya ushairi wa kibiblia.

Alama ya jina hutumika kama dhamana ya ubora katika tathmini ya madini ya thamani kama vile dhahabu na fedha. Kwa maana ya kitamathali, kama vile katika matumizi yake kuelezea umuhimu wa usambamba katika ushairi wa Biblia, usambamba umeeleweka kuwa sifa bainifu na dalili ya ubora. Kijadi, upatanishi wa istilahi katika mistari ya kishairi ambayo huunda usambamba wa moja kwa moja na sahihi umezingatiwa kuwa aina bora zaidi ya usambamba na, kwa kudokeza, mfano wa ushairi bora.

Kwa maoni yangu, aina hizi za hukumu za thamani hazistahili. Usambamba unasalia, bila shaka, mojawapo ya vipengele vya mara kwa mara vya ushairi wa Biblia. Lakini lazima ijiridhishe na dhima sambamba na vipengele vingine vya ushairi.

Mistari mingi ya ushairi ina dhima katika muktadha mpana zaidi wa kifasihi na hitaji la mwendelezo la muktadha limeunda uundaji sambamba wa mistari mingi ya kishairi ili kutimiza lengo hili pamoja na hamu ya usambamba. Wazo la usawa kamili linahitaji kuachwa. Idadi ya uwiano sahihi katika mistari ya kishairi kama kipimo cha ubora wa kishairi pia lazima iende.

Usambamba hufanya kazi pamoja na vipengele vingine kama vile muktadha na taswira. Sasa nataka kuzungumza kidogo juu ya aina zisizo za kawaida zaidi, za ubunifu na za kuvutia za usawa. Hapa nataka kuzingatia hasa usawa na ellipsis na jinsi usahihi sana wa usawa unaweza kuunda maana zaidi na kuchochea mawazo.

Kwa hiyo mistari ya sehemu katika methali za Kiebrania huwa na urefu sawa au sawa. Hii hutusaidia kuelewa vipengele vingine vingi vya kishairi kama vile usambamba usio sahihi na duaradufu. Mbinu ya ushairi ya ellipsis ni muhimu zaidi kuliko kutambuliwa hapo awali.

Kwa hivyo kwanza kabisa, ellipsis na habari mpya. Hapo awali, ellipsis imekuwa ikionekana kama kifaa cha kuokoa nafasi. Kinyume chake, ningesema kwamba duaradufu huweka nafasi wazi bila kupoteza maana na kwa hivyo nyenzo mpya na za

ziada zinaweza kuletwa katika ulinganifu wa mistari ambayo inabaki na urefu sawa ingawa habari zaidi inatolewa katika sehemu ya mistari na duaradufu.

Kwa sababu ellipsis haimaanishi kuwa maana imepotea bali nafasi inaundwa kwa habari mpya kuongezwa katika ulinganifu. Ninataka pia kuzungumza juu ya ellipsis kama mchezo wa maneno. Wakati mwingine ellipsis inaweza kufanya kazi kama mchezo wa maneno.

Wakati pengo linaloundwa na upungufu linaweza kujazwa na neno au usemi zaidi ya moja basi utata hutokea na ziada ya maana inazalishwa kwa kejeli na kwa ustadi kupitia kwa usahihi kupitia kile ambacho hakijaonyeshwa kihalisi. Ninataka kusema kwamba usambamba usio sahihi una kazi ya ushairi na kwa kweli, ni kutokuwa sahihi sana, mbinu ya ujanja sana ya ushairi. Usambamba usio dhahiri unakiuka matarajio ya wasomaji kwamba mistari sambamba katika ushairi wa Kiebrania inafanana.

Kwa hivyo, maelezo matupu yanaweza kuundwa upya kwa sababu ulinganifu usio dhahiri huchochea uingizwaji wa kiakili wa taarifa iliyofichika au duaradufu kama ambavyo tumejadili tayari. Kwa hivyo, usambamba usio sahihi huongeza kiasi cha habari ambacho mistari wa kishairi unaweza kuwasilisha kwa sababu utofautishaji usio dhahiri unamaanisha utofauti wao katika mistari wa nusu kinyume. Wakati mwingine, tena, uundaji upya kadhaa unawezekana na hii ni ishara ya uwezo wa kishairi wa usambamba usio sahihi yaani wingi wa maana, ziada ya maana badala ya ishara ya dosari katika uchanganuzi wake.

Usambamba usio dhahiri pia huangazia dhima ya mkato katika ushairi. Huongeza kiwango cha habari bila kuathiri ufupi au ufupi. Ufupi katika ushairi wa Kiebrania na pengine katika ushairi wote si kikomo chenyewe bali ni njia ya kuwashirikisha wasomaji na wasikilizaji katika ufasiri amilifu na wa kimawazo.

Inaweza kufanya kazi kama mbinu ya kishairi kuunda utata, utata wa kimakusudi, na hivyo kuzidisha maana. Kwa hivyo, tulicho nacho hapa katika Kitabu cha Mithali na katika ulinganifu wake ni kichocheo kikubwa cha ushiriki wa kimawazo wa wasomaji na uzuri wa kishairi wa maudhui ya misemo hii yenye hekima. Kwa hivyo, katika sehemu hii ya mhadhara hadi sasa tumekuwa tukizungumza juu ya usambamba wa kishairi na najua umeenda kiufundi kabisa, kwa kina kabisa lakini natumai tutaweka msingi wa usomaji wa kiakili na tafsiri ya Methali kwa safu iliyobaki ya mihadhara ya kitabu hiki.

Ninachotaka sasa kuzungumzia, kufuatia moja kwa moja kutoka kwa kuzingatia kwetu ulinganifu wa kishairi ni ushairi wa kibiblia na mawazo ya kishairi. Ninamaanisha nini ninaposema kwamba kile kilichoandikwa kwa mawazo lazima kisomeke kwa mawazo? Na tena, kwa kiasi kikubwa nitatoa muhtasari na hitimisho kutoka kwa kitabu changu juu ya mawazo sambamba ya kishairi. Katika kitabu, na tutakuwa na baadhi ya mifano ya hili baadaye katika mfululizo wa mihadhara,

nimebishana na kuonyesha ninaamini, nilifanikiwa katika kuonyesha kwamba marudio mengi tofauti katika Kitabu cha Mithali ni matokeo ya ubunifu wa ushairi wa ustadi.

Mara nyingi, tuliweza kuunda upya mchakato wa uhariri na ubunifu wa kishairi na tunaweza kuona kile washairi walifanya, jinsi walivyofanya, na kwa nini walifanya hivyo. Kuzingatia maelezo kumechochea mawazo yetu wenyewe na kwa upande wake, sasa tunaweza kuona mawazo ya kishairi ya washairi asilia yakifanya kazi. Na tutaangalia baadhi ya maelezo ya hili, baadhi ya mifano baadaye.

Utumiaji wa kimatendo wa matokeo yetu hutuongoza kuboresha mbinu zetu za kujifunza ushairi wa kibiblia na hutuhimiza kurekebisha mbinu zetu za ukalimani. Na kwa hivyo katika dakika chache zijazo, kwanza nitaangazia baadhi ya makosa ya ufafanuzi na kupendekeza mikakati ya kutokomeza. Kisha nitapendekeza mbinu za uchanganuzi za uamuzi wa mawasiliano ya ushairi.

Nitaangazia dhima ya stadi mbalimbali za ukalimani na nitazingatia umuhimu wa mawazo ya mkalimani. Kwa hivyo, kwanza kabisa, baadhi ya makosa maarufu ya ufafanuzi. Nimegawanya makosa ya kawaida katika taratibu za ufafanuzi katika makundi manne.

Lakini yanahusiana hasa kwa sababu ya msingi wao wa kawaida katika nadharia ya usawa mkali au usawa sahihi. Ya kwanza ya makosa haya ni marejeo ya aya nyingine ili kutatua utata. Na tunaona mfano huo kutoka Mithali 1:7 na 9:10 kama kielelezo wazi cha hilo.

Mbinu iliyokubalika ya kutatua utata katika ushairi kwa muda mrefu imekuwa kurejelea miundo sawa mahali pengine. Mojawapo ya matokeo muhimu na pengine yenye utata ya njia yangu ya kusoma mashairi ni hitimisho kwamba utaratibu huu unahitaji kuajiriwa kwa tahadhari zaidi katika siku zijazo. Au labda sio kabisa.

Ulinganisho kati ya lahaja na usemi unaofanana wa kishairi, bila shaka, unaweza kutueleza mengi kuhusu maana ya beti, lakini si kwa lengo la kufananisha maana zake zenyewe. Kulazimishwa kwa wafasiri wengi wa kisasa wa Kimagharibi kuondoa utata mara kwa mara kumetokeza kuonekana kwa madai ya ukweli kamili katika Mithali ya Kitabu cha Mithali wakati ilikuwa, kwa hakika, wafasiri wenyewe ambao walikuwa wameipokonya Methali hizo nuances zao kupitia matumizi yao madhubuti ya ulinganifu sahihi. Methali zenye utata mwingi kisha zilishutumiwa kuwa zisizo za kweli au za kupiga marufuku au za kusisitiza.

Ajabu ni kwamba, mara nyingi shutuma hizi zilitoka kwa wanazuoni wale wale ambao walikuwa wametoka tu kunyang'anya Mithali hila na wingi wao. Inachekesha sana, kwa kweli. Hata hivyo, katika hali halisi, nuances fiche mara nyingi huashiria mabadiliko makubwa katika maana na ulinganisho unapaswa kuzingatia haya ili

kugundua vipengele vya kipekee vya kila usemi wa kishairi na kisha kufasiri kwa masharti yake.

Ikiwa kulinganisha hakuwezi kupunguza utata, iwe hivyo. Utata ni mara nyingi sana nukta ya kauli ya kishairi. Uongo wa pili ni ule ambao ningeuita usambamba wa kishairi leksikografia na uhakiki wa matini.

Askofu Lowth, kama tulivyoona, aliona ulinganifu sahihi kama kifungu cha uhakika cha maana ya maneno yasiyoeleweka na kama msaada kwa marekebisho ya muktadha. Vizazi vilivyofuata vya wakalimani vimeitumia katika leksikografia na uhakiki wa maandishi. Hata hivyo, ningesema kwamba utata katika ushairi wa Kiebrania haufai kutatuliwa kwa kurejelea miundo sawa katika mistari mingine.

Vile vile ni kweli kwa utambuzi wa maana sahihi ya maneno adimu. Uamuzi wa maana za maneno kwa msingi wa usambamba na maneno yasiyojulikana yakitambuliwa kuwa visawe vya wenzao sambamba katika kesi ya usambamba wa visawe na kama vinyume vya wenzao sambamba katika kesi ya usambamba wa kipingamizi unahitaji kuangaliwa upya. Marekebisho ya maandishi na viashirio sahihi vya kileksikografia kulingana na usambamba bora au sahihi ni tatizo.

Mafanikio na maisha marefu ya mbinu ya Lowth kulingana na ulinganifu ilitokana na manufaa yake dhahiri kwa mbinu hizi hizi za leksikografia na uhakiki wa maandishi. Kwa bahati mbaya, tunahitaji kuacha tumaini hili kwa ufikiaji rahisi wa maana ya maneno mengi ya Kiebrania yasiyojulikana au yasiyoeleweka. Utaratibu unaweza kutoa dalili za jumla kuhusu anuwai ya maana za maneno ya Kiebrania yasiyoeleweka na au yasiyojulikana.

Maana zote za maneno katika kamusi za Kiebrania ambazo zimejengwa upya kwa msingi wa ulinganifu hususa zinahitaji kuchunguzwa upya na nyingi zitahitaji kuachwa. Hii haimaanishi kwamba marekebisho yote ya maandishi au mapendekezo ya kileksikografia yanayotegemea ulinganifu si sahihi, lakini matokeo yetu hakika yanahitaji tahadhari. Mapendekezo haya yanahitaji kujaribiwa tena kwa kuzingatia maendeleo ya hivi karibuni.

Tatu, nataka kuzungumzia upotofu wa kiufafanuzi wa kile ninachokiita usambamba bora. Tumeona mfano uliopendekezwa na Richard Clifford mapema kidogo kwenye mhadhara. Utaratibu unaotumika sana wa kuboresha matini ya mistari halisi ya kishairi kwa msingi wa usambamba unaoonekana kuwa bora zaidi, kwa maoni yangu, ni uwongo wa kiufafanuzi.

Ni kweli kwamba tafsiri zinazotegemea ulinganifu bora zaidi wakati mwingine zinaweza kutumiwa kwa manufaa, mradi tu zinatumiwa kwa njia ya kizamani na kwa tahadhari ifaayo, badala ya kusuluhisha yote ya kimbinu. Mapendekezo ya urekebishaji wa maandishi au dhana kwa msingi kwamba yanazalisha ulinganifu bora

zaidi yanapaswa kuachwa kabisa katika somo la baadaye la ushairi wa Biblia. Sasa ninageukia maarifa, maadili, fadhila, ujuzi, na mbinu za kusoma mashairi ya kibiblia kwa mawazo.

Nimegawanya maarifa haya, sifa na mbinu katika vikundi vitatu, lakini tena, bila shaka, zinahusiana kwa karibu. Hasa, umekisia, kupitia msingi wao wa kawaida katika kukumbatia tofauti katika ulinganifu na msisitizo wa mawazo katika tafsiri. Na ninaamini, kuwa mkweli, sana katika sehemu hii, nitakachoshiriki nawe sasa, kinatumika pia kwa mashairi ya ziada ya Biblia ya lugha zote na enzi zote.

Kwa hivyo, nageukia kwanza mbinu za uchanganuzi za uamuzi wa mawasiliano ya ushairi. Na ninataka kuzungumza hapa juu ya kanuni za heuristic pamoja na thamani ya lazima ya kubadilika. Wachambuzi wa usambamba wanahitaji kutambua sehemu sahihi za mistari ya sehemu inayolingana.

Hatua kutoka kwa mtazamo angavu wa usambamba hadi maelezo ya kina zaidi ya jinsi vipengele vinavyodaiwa kuwa sambamba huhusiana huleta manufaa yanayoonekana. Wakati mwingine, vipengele vilivyoonekana kuendana hugeuka kuwa havihusiani. Wakati mwingine, inaonekana, vipengele visivyohusiana vinaweza kuunganishwa na wenzao wanaofaa.

Mara kwa mara, utendakazi wa kishairi au kimuktadha wa vipengele vinavyoonekana kutengwa vinaweza kutambuliwa. Dhana ya kiheuristic kwamba mistari sehemu katika ushairi wa kibiblia ina urefu sawa au sawa ina jukumu muhimu katika uchanganuzi wa usambamba. Wakati fulani, kaida ya kiheuristic huamsha uchunguzi juu ya sababu ya mistari fulani wa kishairi kupotoka kutoka kwa kawaida na matarajio hayo.

Kwa nini hii si sambamba? Hilo ni swali zuri sana la kujiuliza. Tumeona katika ulinganifu huo kwa hakika ni nadra katika kitabu cha Mithali, na nitakuonyesha mifano zaidi na zaidi tunapopitia mfululizo wa mihadhara. Hata hivyo, dhana ya usambamba kamili kama karatasi ya maelezo au ya uchunguzi inaweza kuwa zana ya manufaa katika kufasiri mradi tu tunaitumia kimawazo na kwa kunyumbulika.

Sio kurekebisha-yote kuendana na kila kazi ya ukalimani, lakini inaweza kuwa na manufaa kama mbinu ya kujielimisha, iliyoajiriwa kwa kufata neno. Huu, naamini, utakuwa umuhimu wa kudumu wa mchango wa Robert Lauth katika utafiti wa usambamba wa Kiebrania. Mitindo ya kawaida ya kishairi, mradi tu inachukuliwa kuwa kanuni za kupigiwa mfano, inaweza kutumika kwa madhumuni mawili na yanayoonekana kupingana.

Wanaweza kueleza sifa fulani zisizo za kawaida za mistari fulani ya kishairi kwa kuonyesha jinsi na kwa nini nyenzo hiyo imeundwa ili kuendana na kaida mbalimbali za kishairi. Mara nyingi, kaida kadhaa za kishairi au kanuni za kiisimu zinaweza kuvuta

umbo fulani wa mstari fulani wa kishairi katika pande tofauti. Na hatimaye mshairi ndiye aliamua ni ipi kati ya kanuni mbalimbali za kishairi alitaka kufuata wakati zinapotunga usambamba huo.

Kwa hivyo, mbinu na taratibu zetu za uchanganuzi zinahitaji kubadilika kutoka kesi hadi kesi, kwa lengo la kupata mbinu ambayo inafaa zaidi kwa nyenzo hiyo ya ushairi ambayo inazingatiwa wakati wowote. Ushairi unahitaji mbinu nyumbufu za uchanganuzi, zinazolengwa haswa kwa kila kitengo cha ushairi kama dhihirisho la kipekee la fikira za ushairi. Sasa ninageukia ujuzi wa ukalimani na mawazo.

Na hapa nataka kuzingatia kanuni za heuristic na kile ninachokiita kukumbatia kwa kweli isiyo ya kawaida. Namaanisha nini hapo? Mchanganuo wa usambamba unategemea uchunguzi wa bidii wa mambo yanayolingana, hata hivyo kufanana kwao kunaweza kuwa kwa usahihi au kutokamilika. Kuchambua kwa usahihi ushairi wa Kiebrania, hata hivyo, sio sayansi ngumu na ya haraka yenye sheria rahisi.

Hakuna njia za mkato za ufafanuzi. Njia ya mafanikio iko katika uchanganuzi wa bidii, makini, na wa kufikirika wa kila tukio la usambamba kwa masharti yake na kwa ajili yake. Hii inaweza kuchukua muda, lakini kusoma polepole ndio hasa ushairi unahusu.

Kuweka matukio ya usambamba katika kategoria zilizobainishwa kwa hakika kunaweza kuzuia umakini kwa undani kwa sababu kategoria hizo huchukuliwa kuwa zenye maelezo. Kinyume chake, mimi nimebishana na ninabisha kwamba kauli za kishairi sio moja kwa moja na hazifai kuwa. Yameundwa kimakusudi ili kupunguza kasi ya mchakato wa kusoma na kumlazimisha msomaji au msikilizaji kujihusisha kwa kina na mawazo ya kishairi.

Kutajwa kwa msikilizaji kunazua swali, hata hivyo, kama kusoma polepole au kutosoma ni njia mwafaka ya uchanganuzi wa ushairi. Swali hili linahusu hasa methali ambazo awali zilikusudiwa kusemwa, kusikiwa, na kutoonekana. Ushairi mwingi, ikiwa sio wote, kwa enzi zote, ulitungwa kwa ajili ya utendaji wa mdomo, uliokusudiwa kwa hali ya kukutana ambayo inaonekana ya muda mfupi na ya muda mfupi, na kwa hivyo katika utendaji wa mdomo wa ushairi, kunaweza kusiwe na kitu kama kusikia polepole.

Nadhani labda nilijichora kwenye kona huko. Au mimi? Kwa kujibu, ningesema kwamba mashairi mengi, ikiwa sio yote, kwa enzi zote yamerekodiwa kwa njia fulani au nyingine, iwe kwa maandishi au, labda muhimu zaidi, kwa kumbukumbu, ili kuigizwa tena na tena. Kwa hivyo, sawa na kusoma polepole katika utendaji wa mdomo wa ushairi ni kusikia tena.

Utendaji unaorudiwa na usikivu wa kipande cha ushairi, ama kwa kunukuu mara kwa mara, tuseme, methali, au kwa kurudiarudia na labda mjadala wa methali katika tukio la mawasiliano kwa njia ya mazungumzo kati ya waingiliaji au kwa mazungumzo

kati ya wasikilizaji kadhaa. Kwa hiyo, uchanganuzi wa ustadi wa ushairi wa Kiebrania unahitaji kupita zaidi ya kategoria nadhifu au kuweka alama, kutia alama tu vifaa vya kishairi. Badala yake, inategemea intuition na kubadilika, kwa kuzingatia vipengele vyote vya lugha ya kishairi kwa wakati mmoja, na, labda muhimu zaidi, kukumbatia isiyo ya kawaida.

Ingawa ushairi kama huo, bila shaka, si wa kawaida, unapohukumiwa kutoka kwa mtazamo wa nathari kama kawaida, dhana yenyewe ya ushairi kuvunja kawaida ni potofu. Vitabu vingi vya mwanzo vya uandishi katika wigo mpana wa tamaduni vilikuwa vya kishairi. Ushairi umekuwa kitovu cha mawazo na mawasiliano ya mwanadamu.

Kwa hivyo, ushairi ni kawaida ya mawasiliano ya wanadamu kama prose. Swali kuu, basi, ni hili. Ni nini asili ya isiyo ya kawaida katika ushairi? Ikiwa ushairi unafurahiya kile ambacho sio cha kawaida katika nathari, basi sifa kama hizo zisizo za kawaida ndio kawaida katika ushairi.

Kwa hivyo, kujua na kuelewa muundo wa sifa hizi zisizo za kawaida ni muhimu, na hivi ndivyo miongozo ya jadi ya ushairi inafundisha vizuri. Kile ambacho miongozo hii haitoi vile vile ndivyo ninataka kuiita isiyo ya kawaida kabisa. Jambo lisilo la kawaida kabisa katika ushairi si sifa zisizo za kawaida zinazopatana na matarajio yetu ya vipengele visivyo vya kawaida vya ushairi, ambavyo ni muundo, bali vipengele hivyo vinavyoshangaza hata wasomaji na wasikilizaji wanaoifahamu vyema utanzu wa ushairi.

Kinachoshangaza ni kwamba, katika tafsiri nyingi za Biblia na ukosoaji katika miaka 200 hivi iliyopita, ni sifa hizi zisizo za kawaida kabisa, ambazo pengine ni hazina halisi za ushairi wa Biblia, na ushairi wowote wa jambo hilo ndio ambao mara nyingi ulitangazwa kuwa haufai na kupuuzwa au kufafanuliwa mbali au kusawazishwa. Na tumejizua kutambua fikra dhahania za washairi asilia. Aina hizi za vipengele vya kiubunifu vya kweli vya ushairi, bila shaka, ni vigumu kubandika, na hapa ndipo, tena, nataka kusema angavu na mawazo huwa muhimu.

Ufafanuzi wa kimawazo na ustadi wa ushairi unatambua ushairi kuwa njia ya kawaida ya mawasiliano ya binadamu. Inathamini sifa zisizo za kawaida za ushairi kama sifa za kawaida za lugha ya ushairi. Na pia, na hata zaidi, inasherehekea isiyo ya kawaida kama usemi mkuu wa fikira za ushairi.

Kwa maneno mengine, inathamini sifa za kawaida za usemi wa kishairi na kusherehekea isiyo ya kawaida kabisa. Sifa zisizo za kawaida kabisa za ushairi hushangaza, hufurahisha, na kuwaalika wasomaji na wasikilizaji kujihusisha kwa kina na mawazo ya ushairi. Na kauli hizi ambazo nimeshiriki hivi punde kuhusu kile ninachokiona kuwa kisicho cha kawaida, ningesema, pengine zimekuwa ugunduzi wa

kuthawabisha zaidi na wa kulisimua zaidi kwangu katika kujishughulisha kwangu na Kitabu cha Mithali.

Na nadhani, kama hakuna kitu kingine, hii inaweza kuleta athari halisi na tofauti katika njia ambayo sisi kusoma mashairi ya Biblia, na mashairi yoyote kwa jambo hilo. Hatimaye nataka kusema jambo kuhusu utata, maigizo ya maneno, na ujuzi wa kufasiri. Utata ni maarufu na wa thamani katika ushairi wa kibiblia.

Ufahamu huu rahisi lakini wa kina utaboresha tafsiri ya kisasa ya ushairi. Tamthilia zaidi za maneno zitagunduliwa. Mifano zaidi ya aina za tamthilia za maneno ambazo zimechukuliwa kuwa nadra itajitokeza.

Shinikizo kwa wakalimani kufikia maana bainifu, moja litapungua. Nyingi zinazoitwa michanganyiko ya ukalimani, matatizo katika maandishi ambayo yametangazwa kuwa hayawezi kusuluhishwa, kama hayawezi kusuluhishwa, yatatatuliwa kwa kweli kwa sababu tutagundua kwamba yalikuwa yamechochewa na utata wa kimakusudi uliokusudiwa kuunda wingi wa wingi. Misalaba inayoonekana itaadhimishwa kama ilivyo, mifano ya werevu wa kishairi.

Kwa hivyo, mazoezi mazuri katika mafunzo ya kitaaluma ya wasomi wa Biblia yanapaswa kututayarisha kusoma maandiko kwa mawazo na uwazi kwa mambo fiche kama vile aina ambazo tumekutana nazo na tutakutana nazo katika mfululizo huu wa mihadhara ya Kitabu cha Mithali. Wafasiri wa ushairi wa kibiblia na wa ushairi wa methali hasa wanahitaji ujuzi wa kiufundi unaohitajika kutambua tamthilia za maneno wanapoziona. Wanahitaji fadhila za kufasiri kama vile bidii, mawazo, ujasiri, na hekima.

Bidii itawawezesha kugundua hila za kishairi. Mawazo yatawasaidia kugundua na kuthamini maana nyingi. Ujasiri utawapa uwezo wa kuishi na maswali wazi kuhusiana na maana mbalimbali zinazowezekeza za vitamkwa vya kishairi.

Hekima itafungua macho yao kwa umuhimu wa kisasa wa nyenzo za methali na kuwaongoza katika matumizi ifaayo ya methali za kibiblia. Kwa hiyo, katika salio la Mhadhara wa 4, sasa nataka kujadili muundo wa mihadhara mbalimbali inayounda sehemu kubwa ya Mithali sura ya 1 hadi 9. Na kwa kufanya hivyo, nitazungumza pia kwa upana zaidi kuhusu muundo wa Mithali 1 hadi 9 kwa ujumla. Sasa, kuna mistari 223 katika Kitabu cha Mithali, ambayo ni 223 kati ya 915, ambayo inaonekana zaidi ya mara moja.

Idadi kubwa ya marudio haya lahaja, ambapo yanaonekana katika Mithali 1 hadi 9, yamo katika zile zinazoitwa sehemu za utangulizi kwa kile ambacho kwa namna mbalimbali kimeitwa ama maagizo kumi, kwa mfano, vibre, au mihadhara kumi, kwa mfano, ya Waltke na Fox katika ufafanuzi wao, pamoja na upanuzi mbalimbali.

Uwepo wa maagizo haya ulibainishwa kwanza na Vibre na umekubaliwa sana. Mambo matatu, hata hivyo, yanasalia na utata.

Kwanza, maagizo mbalimbali yanaishia wapi? Vibre mwenyewe alibaini kuwa hii ni ngumu zaidi kuamua, haswa ikiwa mtu anafikiria na upanuzi wa baadaye kwa vifaa vya asili vya kujitegemea. Pili, upanuzi unaodhaniwa unahusiana vipi na mihadhara halisi? Murphy, katika ufafanuzi wake haswa, alisema kwamba mtu hawezi kutenganisha asili kutoka kwa upanuzi bila kutumia vigezo vya kiholela. Na tatizo la tatu linahusiana na hili, yaani, je, mihadhara kumi iliyotambuliwa kimsingi ni mashairi huru? Kwa hakika, katika sura yoyote ile mihadhara au maagizo yangeweza kuwepo kabla ya mkusanyiko kufikia umbo lake la mwisho, yangukuwa na nyenzo za utangulizi.

Na nyenzo hizi za utangulizi zinaonekana kuwa na uhusiano tata, kama tutakavyoona tunapozingatia marudio mengi tofauti ambayo yanaonekana katika kitabu. Na ikiwa utangulizi unahusiana, tungelazimika kusema kwamba hizi mbili zilikuwa upanuzi wa baadaye, au tunapaswa kuhitimisha kuwa mihadhara haikuwa huru. Wakati wowote hali ya awali ilikuwa tarehe.

Sifa ya mkabala wa Michael Fox kwa muundo wa Mithali 1-9 ni utambuzi kwamba mihadhara kumi ina muundo wa kawaida unaojumuisha sehemu tatu. Anachokiita exodium, somo, na hitimisho. Fox hapa alifuata pendekezo la Otto Plöger, ambaye aliona mlinganisho na usemi wa jadi wa Kigiriki ambapo sehemu kuu za hotuba ya Kigiriki ziliitwa kwa kweli exodium, proposition, na peroration.

Au unaweza kusema utangulizi, sehemu kuu na hitimisho. Waltke, Bruce Waltke katika ufafanuzi wake, alikubaliana na hili, akizungumzia kile alichokiita aina ya kawaida ya hotuba inayojumuisha utangulizi na somo lenye hitimisho. Lakini hajatumia ufahamu huu mara kwa mara kama Fox.

Fox alielezea sehemu hizi tatu kama ifuatavyo. Exordium, utangulizi wa mihadhara kwa kawaida huwa na A, anwani kwa mwana au wana. B, himizo la kusikia na kukumbuka mafundisho yanayotolewa katika hotuba.

Na C, motisha inayounga mkono mawaidha kwa kuonyesha thamani ya mafundisho. Sehemu kuu, somo, ni sehemu kuu ya fundisho inayowasilisha ujumbe thabiti, kwa kawaida msingi wa mada moja mahususi. Na kisha hitimisho.

Hitimisho kwa kawaida huwa na kauli ya muhtasari ambayo inajumlisha ujumbe wa sehemu kuu ya somo. Wakati mwingine hitimisho hili huishia kwenye jiwe la msingi au linajumuisha kabisa jiwe la msingi, hiyo ni neno la apothecum au methali inayoimarisha mafundisho na kutoa kilele cha kukumbukwa, kama vile katika sura ya 1, mstari wa 19. Sasa, Plöger na Fox walisisitiza kwa usahihi kwamba kuna tofauti

nyingi katika muundo wa jumla, kwa mfano, hitimisho la sehemu kadhaa za muhadhara hazipo.

Kwa mfano, wakati mwingine mpito kutoka kwa exodium hadi somo huwekwa alama na anwani iliyosasishwa. Kwa hivyo, ili kutoa hatua ya mwelekeo, ikiwa una nafasi, ningependekeza ulinganishe orodha ya mihadhara au maagizo yaliyopendekezwa na Bruce Waltke katika maoni yake na Michael Fox katika maoni yake. Na ingawa zinatofautiana kwa undani, kwa ujumla zinafanana sana.

Muundo wa jumla uliopendekezwa na wote wawili labda unahusiana zaidi na msisitizo mdogo au tofauti katika msisitizo badala ya tafsiri tofauti kabisa ya kimuundo. Ninataka kuhitimisha sasa labda kwa maoni machache tu kuhusu mahali ambapo methali zinazorudiwa huonekana, na marudio tofauti yanaonekana, katika sura tisa za kwanza. Kwa ujumla, mistari 46 katika Mithali 1 hadi 9 inahusika katika kurudia-rudia.

Hiyo ni 18% ya jumla ya idadi ya mistari 256 katika sura ya 1 hadi 9. Mara nyingi, tofauti zote katika seti fulani huonekana tena ndani ya sura ya 1 hadi 9. Nyakati fulani, mistari huohuo unarudiwa katika zaidi ya mistari mmoja. Kati ya seti 25 tofauti za marudio, mistari huo unarudiwa, samahani, kati ya seti 25 lahaja, zisizopungua 13, ambayo ni 48.1%, zina washiriki katika utangulizi wa mihadhara au utangulizi wa sehemu zingine zinazotambulika, kama vile kinachojulikana kama mwingiliano wa hekima na kadhalika. Jambo hili linadokeza basi ni kwamba yeyote aliyetunga sura ya 1 hadi ya 9 kama tuliyo nayo sasa alikuwa akirudia kwa makusudi sentensi za utangulizi kutoka katika utangulizi katika mihadhara 10 katika utangulizi uliofuata wa mhadhara ufuatao.

Sasa, hii inanipendekeza shughuli ya uhariri ya kimakusudi na inanipendekeza kwamba mihadhara hii haikuwa huru hapo awali, bali iliundwa kusomwa na kufundishwa, na kusikilizwa pamoja. Katika Somo la Sura ya 5, tutakuwa tukigeukia baadhi ya vivutio vyote viwili vya mistari ya kurudia-rudia lahaja katika sura ya 1 hadi 9, lakini pia baadhi ya sehemu za kuisimua na kuvutia zaidi katika nyenzo hizi mahususi. Huyu ni Dk. Knute Heim katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali.

Hiki ni kipindi namba 4, Marudio Tofauti, Usambamba, Mihadhara katika Mithali sura ya 1 hadi 9.